

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	1111207125
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2014
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1111207125.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu W4, s.r.o., IČO: 44 015 232, so sídlom Kopčianska 63, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Vasilíšinom z AK OLEXOVA VASILISIN, s.r.o., so sídlom v Bratislava, Dunajská 18, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Lazovná 63, 974 04 Banská Bystrica v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. I/222/17980-122977/2010/991031-r z 10. decembra 2010, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 89/2011-81 zo dňa 16. októbra 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 89/2011-81 zo dňa 16. októbra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 3S 89/2011-81 zo dňa 16. októbra 2012 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. I/222/17980-122977/2010/991031-r z 10. decembra 2010 a prvostupňové rozhodnutie správcu dane- Daňového úradu Bratislava V. Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil, ktorým správca dane - Daňový úrad Bratislava V. na základe výsledkov daňovej kontroly nepriznal žalobcom požadovaný nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie september 2008 v sume 2 256 468 Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť žalobcu na sumu 227 790 Sk, t.j. 7561,24 €.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že sa primárne zoberal procesným postupom žalovaného a správcu dane, teda lehotou na vykonanie daňovej kontroly poukazujúc na ust. § 15 ods. 17 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní. Krajský súd poukázal, že daňová kontrola začala u žalobcu dňa 12. decembra 2008 a skončila 29. júla 2010. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 24/2010 - 57 z 29. júna 2010, IV. ÚS 405/09-28 z 10. decembra 2009 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/68/2008, 3Sžf/2/2009 a 3Sžf/1/2009. Poukázal na to, že lehota uvedená v § 15 ods. 17 zákona o správe daní nie je lehotou poriadkovou, ale lehotou zákonnou a preto daňovú kontrolu nemožno vykonávať dlhšie než v lehote uvedenej v zákone. Preto ak

daňová kontrola nebola vykonaná v lehote stanovenej zákonom, protokol z takto vykonanej kontroly je nezákonným dôkazom, ktorý v daňovom konaní nemožno použiť. Preto musel krajský súd rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, hoci si bol vedomý hmotnoprávnej stránky veci. O trovách konania rozhodol podľa § 250k a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania a právneho zastúpenia v sume 593,32 €.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zmenil rozsudok krajského súdu tak, že odvolaniu žalovaného vyhovie a žalobcovu žalobu zamietne a žalobcovi neprizná náhradu trov konania.

V svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že daňový subjekt nikdy dĺžku daňovej kontroly nenamietal, ako aj na skutočnosť, že daňová kontrola netrvala viac ako rok nakoľko z obdobia trvania daňovej kontroly od 12. decembra 2008 do prerokovania protokolu o daňovej kontrole bola na dobu 275 dní prerušená. Teda z celkovej doby 595 dní trvala daňová kontrola 320 dní. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžf/24/2012 z 13. novembra 2012, v ktorom okrem iného najvyšší súd, že námietky k dĺžke daňovej kontroly a dôvodom jej prerušenia sú neopodstatnené, nakoľko žalobca bol z dôvodmi prerušenia daňovej kontroly oboznámený a náročnosť veci si to vyžadoval. Poukázal, že závery z tohto rozsudku je nutné aplikovať aj na tento prípad.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného vyjadril svojim podaním a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na skutočnosť, že postup daňových orgánov v napadnutom konaní voči nemu nebol v súlade s požiadavkami primeranosti. Podľa jeho názoru je argumentácia žalovaného účelová, lebo správca dane celý čas nevykonával dokazovanie v prospech žalobcu, ktoré navrhoval. Žalovaný a správca dane porušovali dispozičnú zásadu daňového konania a odvolací správny orgán založil svoje rozhodnutie na argumentoch, ktoré neboli obsahom prvostupňového rozhodnutia a žalobca sa k nim preto nemohol vyjadriť. Taktiež bola porušená zásada proporcionality.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z obsahu odvolania žalovaného je zrejmé, že o.i. namietal skutočnosť, že krajský súd sa v svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že v priebehu daňovej kontroly táto bola po dobu 275 dní prerušená. Ako vyplýva z obsahu jeho podaného odvolania, žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie a nepreskúmateľnosť, nesúhlasiac s jeho výrokom a dôvodmi, keď poukazujúc na rozsudok

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Sžf/24/2012 z 13. novembra 2012 mal dospieť k záveru, že daňová kontrola bola vykonaná v lehote určenej v § 15 ods. 17 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní.

Podľa § 157 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010, či sp. zn. II. ÚS 537/2010- www.concourt.sk).

Vychádzajúc z uvedeného aj v správnom súdnictve nesporne obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo žalovaného, ako účastníka preskúmvacieho konania na také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré bude zodpovedať na jeho primárne námietky obsiahnuté v žalobe žalobcu voči napadnutému rozhodnutiu.

Opomenutie krajského súdu, že sa v rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadalo s relevantnými námietkami žalovaného, však zhora definovanému právu na riadne odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho všeobecného súdu, nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na námietky žalovaného.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zásad, súd v správnom súdnictve je povinný vysporiadať sa s nielen námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, ale aj námietkami žalovaného.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky musel konštatovať, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je súladné s ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Ak teda v posudzovanej veci krajský súd podľa názoru najvyššieho súdu sa riadne nevysporiadalo so všetkými podstatnými námietkami žalovaného, postupoval nedôsledne, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250a ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom krajský súd po opätovnom vyporiadaní sa s námietkami žalovaného znova vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite (teda dostatočne konkrétne) odôvodní tak, aby ústavnému právu na spravodlivé súdne konania bolo urobené

zadosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k zhora vyslovenému právnomu názoru považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republiky nateraz uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa včítane odôvodňovania rozhodnutia.

V novom rozhodnutí rozhodne však krajský súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.